



บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานครกับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการวิจัยในชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่กำหนดกลุ่มประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง จนถึงการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ เด็กนักเรียนทั้งชายและหญิง อายุ 10-14 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กระจายอยู่ตามเขตต่าง ๆ โดยมีวิธีการในการเลือก ดังนี้

ขั้นตอนแรก เลือกโรงเรียนที่มีห้องสมุดหรือที่อ่านหนังสือสำหรับเด็กนักเรียนได้ศึกษา/ค้นคว้าและใช้เป็นบริการทางวิชาการ และเป็นโรงเรียนสหศึกษาทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่มีชั้นเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และ/หรือ ชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากเกณฑ์การคัดเลือกดังกล่าวข้างต้น ทำให้ได้โรงเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

โรงเรียน	เขต
1. อนุบาลพิบูลย์เวศน์	พระโขนง
2. วัดธรรมมงคล	พระโขนง
3. พระโขนงพิทยาลัย	พระโขนง
4. มัธยมสันนิษยา	พญาไท
5. ปราโมชวิทยารามอินทรา	บางกะปิ
6. วัดมหาพฤฒาราม	ป้อมปราบ
7. สาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปทุมวัน
8. ศิษย์วัฒนา	บางกอกน้อย

ขั้นที่สอง เมื่อเลือกโรงเรียนได้แล้ว ก็ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรด้วยวิธี Multi-Stage Sampling คือ สุ่มตัวอย่างในหลายขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกประชากรเด็กนักเรียนในโรงเรียนโดยดั่งกล่าว โดยเลือกชั้นเรียนที่จะทำการศึกษา ซึ่งชั้นเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนชายและหญิงอยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน ตามสัดส่วนเท่า ๆ กัน โดยแต่ละชั้นเรียนที่เลือกของสถานศึกษาเหล่านั้นมีการคละกันระหว่างนักเรียนที่ได้คะแนนในการสอบสูง กลาง และต่ำ อยู่ด้วยกัน

2. แจกแบบสอบถามให้แก่เด็กนักเรียนในชั้นเรียน ตามชั้นเรียนที่เลือก โดยให้ครู/อาจารย์ประจำชั้น แจกให้นักเรียนทุกคน

จากการสุ่มตัวอย่างทำให้ได้นักเรียนที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 352 เป็นชาย 158 คน หญิง 194 คนจาก 8 โรงเรียน คือ

- โรงเรียนปราโมทย์วิทยารามอินทรา จำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 14.8 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 35 คน หญิง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และ 4.8 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนศิษย์วัฒนา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 14 คน หญิง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และ 10.2 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 17 คน หญิง 32 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และ 9.1 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนวัดธรรมมงคล จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 23 คน หญิง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และ 7.1 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนมัธยมกษัตริย์วิทยา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 17 คน หญิง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และ 8.2 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 22 คน หญิง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และ 6.3 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนอนบาลพิบูลย์เวศม์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 23 คน หญิง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และ 5.4 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

- โรงเรียนสาธิต จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นชาย 8 คน หญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 และ 4.0 ของนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ

ผลการสุ่มตัวอย่างจำนวนนักเรียนตามหลักการดั่งกล่าวข้างต้น ได้นักเรียนจำแนกตามโรงเรียนและเพศของนักเรียน ดังนี้

โรงเรียน\ เพศ	ชาย	หญิง	รวม
1. อนุบาลพิบูลย์เวศม์	22 (6.3)	19 (5.4)	41 (11.7)
2. วัดธรรมมงคล	23 (6.5)	25 (7.1)	48 (13.6)
3. พระโขนงพิทยาลัย	22 (6.3)	22 (6.3)	44 (12.5)
4. มัทธิสสันพิทยา	17 (4.8)	29 (8.2)	46 (13.1)
5. ปราโมชวิทยารามอินทรา	35 (9.9)	17 (4.8)	52 (14.8)
6. วัดมหาพฤฒาราม	17 (4.8)	32 (9.1)	49 (13.9)
7. สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	8 (2.3)	14 (4.0)	22 (6.3)
8. ศิษย์วัฒนา	14 (4.0)	36 (10.2)	50 (14.2)
รวม	158	194	352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการศึกษาของนักเรียน สถานภาพการศึกษาของพ่อ แม่/ผู้ปกครอง อาชีพของ พ่อ แม่/ ผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง จำนวน 9 ข้อ

- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านวารสาร เป็นคำถามเกี่ยวกับความถี่และปริมาณในการอ่านวารสาร ประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่านมากที่สุด การซื้อวารสารอ่าน การอ่านวารสารที่บ้าน โรงเรียน และที่อื่น ๆ และการใช้ประโยชน์ของวารสารในการศึกษา จำนวน 13 ข้อ

- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการอ่านวารสารเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเด็กนักเรียนว่า วารสารมีประโยชน์อย่างไร มีผลต่อการศึกษาหรือไม่ ใครเป็นผู้แนะนำในการซื้อวารสาร และหากมีปัญหาหรือสงสัยจากการอ่านวารสารจะถามใคร จำนวน 4 ข้อ

- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิความรู้ทั่วไป เป็นคำถามที่จะวัดระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียนจากการอ่านวารสารในด้านต่าง ๆ คือ ศิลป วัฒนธรรม ภาษาไทย กีฬา สิ่งแวดล้อม โภชนาการ ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ จำนวน 19 ข้อ

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

จากเครื่องมือศึกษา คือ แบบสอบถามและทดสอบที่สร้างขึ้นนี้ ได้นำไปทดสอบ (Pre-test) กับประชากรตัวอย่างบางส่วน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมกษัตริย์วิทยา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ของเครื่องมือ

การทดสอบแบบสอบถามนี้ทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบระดับภูมิความรู้ทั่วไป ในส่วนที่ 4 ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 19 ข้อ ตามสูตร KR21 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2520) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{ks^2 - x(k-x)}{(k-1)s^2}$$

โดยที่ x = ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมแบบสอบถาม
 k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s^2 = ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถาม
 r_{tt} = ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ผลการคำนวณทางสถิติของแบบสอบถามนี้ได้ค่า KR21 = 0.86 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารของนักเรียนในกรุงเทพมหานครกับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็ก มีความเชื่อถือได้ในระดับที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อไปได้

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยมี

1. ตัวแปรของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากรกับพฤติกรรม
 อ่านวารสารของเด็กนักเรียน

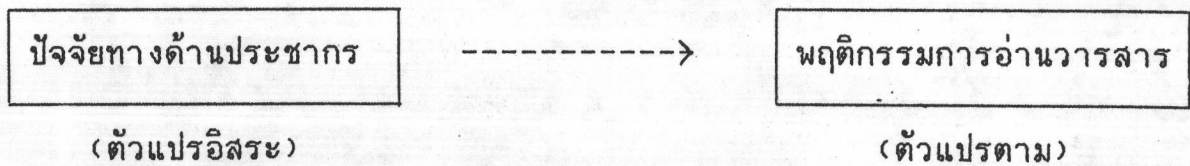
1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับชั้นเรียน
- รายได้ของครอบครัวของเด็กนักเรียน
- การศึกษาของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง
- อาชีพของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความบ่อยครั้งของการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
- ปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
- ประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน

แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้



2. ตัวแปรของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรอ่านวารสารของเด็ก
 นักเรียนกับภูมิความรู้ทั่วไป

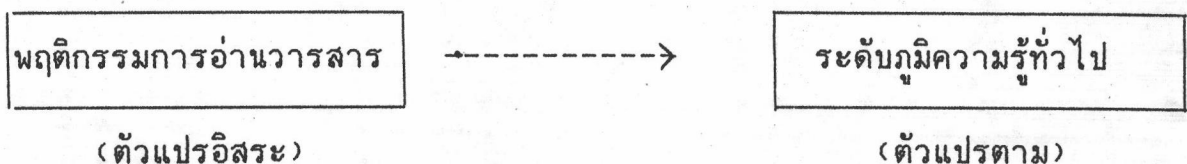
2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- ความบ่อยครั้งของการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
- ปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
- ประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ระดับภูมิความรู้ทั่วไป คือ สูง กลาง ต่ำ

แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้



เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการคำนวณและความหมาย

การวัดระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็ก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

1. ให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ถูกต้องในแต่ละข้อ และ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิด ซึ่งจะมีคะแนนเต็มทั้งสิ้น 19 คะแนน
2. รวมคะแนนในทุกข้อคำถาม และกำหนดระดับภูมิความรู้ทั่วไป ดังนี้

คะแนน 15-19 คะแนน	=	มีภูมิความรู้ทั่วไปในระดับสูง
12-14 "	=	มีภูมิความรู้ทั่วไปในระดับกลาง
9 -11 "	=	มีภูมิความรู้ทั่วไปในระดับต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาประเภทการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่ออภิปรายถึงลักษณะข้อมูล และแสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และปัจจัยทางประชากรที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านวารสารของนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารกับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของนักเรียน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square distribution) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล (observed frequency) และความถี่ที่คาดว่าจะเป็นหรือตามทฤษฎี (expected frequency) โดยใช้สูตร

$$X^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

โดยที่	x^2	คือ	ค่าสถิติไคสแควร์
	O	คือ	ความถี่ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลแต่ละลักษณะ
	E	คือ	ความถี่ที่คาดว่าจะเป็นหรือตามทฤษฎี